

Observatori sobre determinants socials i desigualtats en salut i benestar.

Dipsalut

Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**

Girona, regió saludable

Diputació de Girona

1822-2022

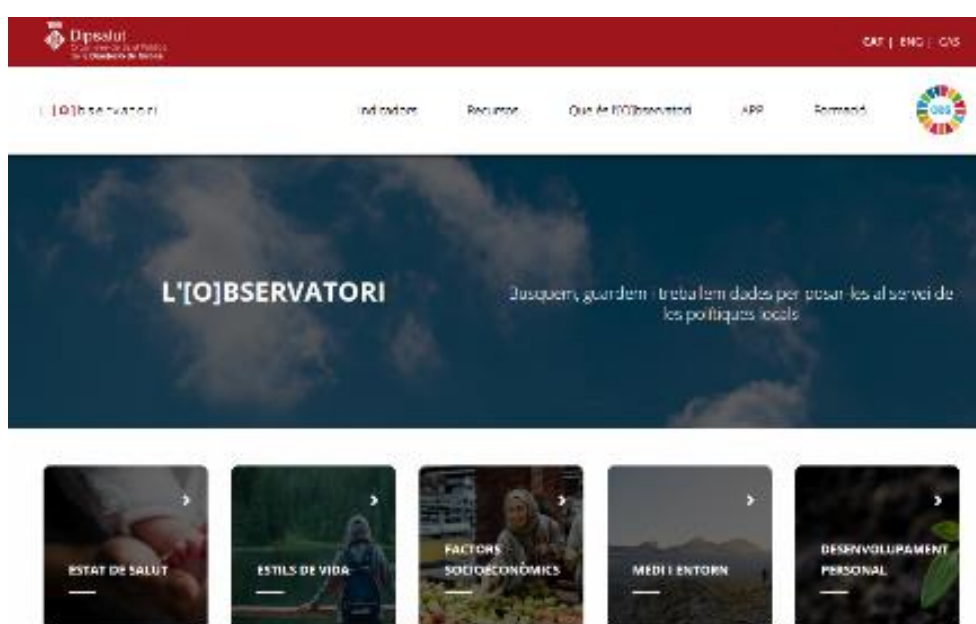
Generalitat
de Catalunya

Unió Europea
Fons europeu
de desenvolupament regional

Observatori sobre determinants socials i desigualtats en salut i benestar

L'[O]bservatori —[O]— de Dipsalut monitora els factors clau que determinen la salut i el benestar de la població. S'ha construït una bateria d'indicadors socials, ambientals i de salut que permeten analitzar les desigualtats en el territori gironí. Aquests indicadors serveixen perquè els actors locals prenguin decisions fonamentades amb vista a orientar i fer noves polítiques d'equitat per assolir uns nivells més alts d'igualtat social, de salut i de benestar en les persones.

Objectius de l'actuació:

- Conèixer i monitorar l'evolució de les desigualtats socials i en salut de la demarcació de Girona a partir dels eixos de desigualtat: edat, sexe/gènere, procés migratori (ètnia/raça), classe social i territori.
- Crear una bateria d'indicadors que estiguin al servei de les polítiques dels agents del territori.
- Donar suport als agents del territori en la presa de decisions en els àmbits de la salut, social i ambiental, i sensibilitzar la ciutadania respecte a les desigualtats socials, ambientals i de salut.
- Promoure el treball en xarxa i la inclusió de la perspectiva de les desigualtats al territori.

Breu descripció de l'actuació i les accions que inclou:

El desenvolupament del projecte s'ha assolit plenament, ja que s'ha pogut crear l'[O]bservatori en les tres dimensions bàsiques que l'integren: la creació d'un equip de professionals, la dotació tecnològica i la presentació de resultats. Els anys vinents Dipsalut

i la demarcació de Girona disposaran d'una unitat d'anàlisi territorial de dades que no existia fins ara. L'[O]bservatori aportarà informació per orientar les polítiques socials i ambientals amb impacte en la salut i el benestar de les persones, i permetrà monitorar les desigualtats que se'n deriven.

Per fer tot això s'han dut a terme les accions següents:

- Crear un equip de 5 persones, amb la contractació de 4 persones noves.
- Engregar un procés participatiu amb el territori per a la creació de la bateria d'indicadors.
- Crear la bateria d'indicadors referenciada internacionalment.
- Crear una plataforma tecnològica per a la gestió de la bateria d'indicadors.
- Crear un portal web per a la presentació dels indicadors i dels informes relacionats.
- Crear un comitè científic de direcció i assessorament en la creació d'una e-cohort.

En aquests moments, l'equip de l'[O]bservatori porta a terme les tasques següents:

- Incorporar l'anàlisi de desigualtats en els indicadors i crear quadres de comandament per a cadascun.
- Dissenyar la creació d'una cohort digital (e-cohort) per obtenir dades per als indicadors.
- Planificar la creació d'una xarxa de treball de professionals del territori.
- Organitzar la creació d'un consell assessor internacional.

Import econòmic que s'hi dedica:

FEDER (50 %)	295.415,52 €
Fons Diputació de Girona (25 %)	147.708,26 €
Fons Dipsalut (25 %)	147.708,26 €
Fons Dipsalut fora de la subvenció	79.920,92 €
Total	670.752,96 €

Anàlisi dels resultats esperats vs. resultats efectivament aconseguits:

El [portal web de l'\[O\]bservatori](#) (en versió catalana, castellana i anglesa) és la part del projecte que permet visualitzar la feina que s'ha fet i els resultats que s'han assolit. El portal web és la porta d'entrada a la feina d'un equip de 5 persones que sistematitzen la recollida de dades per transformar-les en informació (en format d'indicadors) per a la presa de decisions.

De l'[O]bservatori se'n beneficiaran els professionals i els polítics dels àmbits de l'[O]bservatori, que disposaran d'una eina de diagnosi i seguiment de la realitat que els permetrà prendre decisions més bones; i tota la població de la demarcació de Girona i, especialment, la població amb un grau més alt de desigualtat i vulnerabilitat.

El valor afegit i diferencial de l'[O]bservatori és que sobrepassa el concepte de repositori de dades o d'informe anual per oferir les dades treballades en forma d'indicadors disponibles en format digital (pàgina web) i interactiu (selecció d'anys, municipis, comparabilitat), i que inclou la possibilitat de fer descàrregues de dades.

Els indicadors es mostren per diversos àmbits de desagregació (territori, edat, sexe/gènere, procés migratori i classe social), segons la disponibilitat de les dades. Cada municipi i cada comarca disposarà dels seus propis indicadors, amb un quadre de comandament propi. I, alhora, aquests indicadors es mostraran classificats per objectius de desenvolupament sostenible (ODS).

L'[O]bservatori resol d'una manera eficaç i eficient la necessitat del territori de disposar de dades sobre la realitat social, ambiental i de salut de tots els agents de la demarcació (ajuntaments, consells comarcals i altres actors), a partir de dos principis de política pública: el de màxima proximitat a la ciutadania i el d'eficiència de recursos. Això significa una **millora de l'eficiència en recursos humans del 69 % i en inversions i sistemes del 87,5 %** en cas que el territori hagi d'assumir un projecte similar.

La integració en aquest àmbit territorial permet la uniformitat en tots els processos i la comparabilitat de tots els indicadors intercomarcals i també intermunicipals. En termes de millora de qualitat de serveis, l'[O]bservatori permetrà la presa de decisions fonamentades en un conjunt ampli de polítiques (serveis socials, salut pública, medi ambient, etc.) **pressupostades en més de 194.000.000 € (246,59 €/hab.)** per a la demarcació de Girona l'any 2021.

Algunes de les problemàtiques noves que han aflorat i s'han solucionat són:

- Disposició de les dades existents de manera àgil i amb qualitat. S'ha treballat amb diverses institucions per mirar de solucionar-ho.
- Inexistència d'algunes dades que són necessàries per construir indicadors. Els agents del territori van prioritzar l'opció de solucionar-ho amb la creació d'una cohort digital (e-cohort).
- Tractament estadístic complex, llarg i laboriós.

L'[O]bservatori ha publicat 24 indicadors que estan disponibles al web. De manera progressiva, l'[O]bservatori acabarà publicant uns 100 indicadors.

L'[O]bservatori ha aconseguit vincular-se a més de 10 institucions diferents del territori i articular una xarxa de col·laboracions amb la majoria d'aquestes institucions.

Lliçons apreses:

- Calen mecanismes que, garantint la seguretat de les dades, facilitin l'accés a les dades de les administracions d'una manera àgil.
- Calen noves estratègies d'obtenció de dades que no passin per sistemes de registres o per fer enquestes, com, per exemple, l'obtenció automatitzada de dades per mitjà de mòbils, sensors externs i internet.
- Calen estratègies d'obtenció de dades en temps real o amb la màxima periodicitat possible que permetin monitorar certes realitats.

Què deixa l'actuació a les comarques gironines?

Les comarques gironines tenen a partir d'ara una unitat d'anàlisi territorial en salut, social i ambiental, única tant en l'àmbit català com en l'estatal.

Dipsalut oferirà a la ciutadania i als agents socials de la demarcació de Girona informació útil i de qualitat amb la finalitat de promoure el compromís amb la salut, el desenvolupament humà sostenible, la igualtat d'oportunitats i el bé comú.

Amb l'[O]bservatori els polítics i els professionals dels diferents àmbits (de la salut, social i ambiental) tindran una nova eina que els permetrà prendre decisions fonamentades respecte a les polítiques que cal impulsar.

- El servei agrupat en l'àmbit provincial genera una **eficiència** territorial de gairebé el **70 % en recursos humans i el 87,5 % en inversions**.
- El **100 % dels municipis** i de les comarques tindran un **quadre de comandament** propi.
- L'[O]bservatori aporta **informació** per a un pressupost de les administracions locals valorat en **més de 194.000.000 €**.
- Més de **2 milions de dades** i **143 operacions estadístiques** han estat emprades per construir **20 indicadors**.
- Hi ha un servidor a disposició que podrà **emmagatzemar 10 milions de dades** i **crear 100 indicadors** per a tots els municipis i les comarques de la demarcació de Girona.
- Diferents parts del projecte s'han exposat en **7 congressos mundials**.
- S'ha publicat **un article científic** en la revista *Journal of Environmental Research and Public Health*.

Aquest projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT) està cofinançat en el 50 % pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea en el marc del Programa Operatiu FEDER Catalunya 2014-2020 «Objectiu d'inversió en creixement i ocupació», i en el 25 % per la Diputació de Girona.